

ספר
חסד
לאברהם

רדאמסק

חיי שרה

רבות השתדלנו
להוציא דבר מתוקן מתחת ידינו,
בכדי להפיץ תורת רבינו הק' זיע"א.
וכבר נאמר שגיאות מי יבין,
ואך למותר שאם יש שגיאה
או שגגה ה"ו לתלות ברבינו הק'
אלא בנו העורכים
שלא ניתנה תורה למלאכי השרת.
נשמח להארות והערות.

הוצאת

חסד לאברהם

clradomsk@gmail.com

לאפשרויות הנצחה ועזרה
בהפצת תורת רבינו זיע"א
ולקבלת הגליון מדי שבוע במייל
ניתן לפנות למייל הנ"ל

גליון זה יוצא לאור
לזכות ג.ב.פ.
לכל מיילי דמיטב

עימוד: imud1153@gmail.com

חיי שרה

נמצא כי בלשון 'ויהיו' יש לשון עבר ולשון עתיד, והרמזו על תיקון הדורות מלפניו ולאחריו. והנה 'נחלתם' היא לירוף נחל חס, רמז כי 'ימי תמימים' המה לעד, דהנה נחל ראשי תיבות 'נוצר חסד לאלפים' (כי תשא לך, ז).

אז יאמר ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה. ונקדים לבאר הכתוב (כג, ז) 'ותמת שרה בקרית ארבע הוא תצרון', דהנה מבואר צוהר הקדוש (בפרשתן קכג, א) דאברהם רומז על הנשמה ושרה רמז על הגוף. ומצינו במאמר חכמינו ז"ל (ברכות סג, ז) 'אין התורה מתקיימת אלא צמי שממית עצמו עליה', דהיינו ציטול הגוף, וזה 'ותמת שרה', היינו ציטול הגוף לגמרי. 'בקרית' היא כמאמר חכמינו ז"ל (ברכות י, ז) על 'ויסב חזקיהו פניו אל הקיר' (מלכים ב, ז), שהתפלל מקירות לבו. 'ארבע' צגימטריא אימה יראה עם הכולל, רמז שמחמת אימה ויראה מהשי"ת, על ידי זה

ויהיו חיי שרה (כג, א). במדרש (נח, א) הדא היא דכתיב 'ודע ה' ימי תמימים ונחלתם לעולם תהיה' (תהלים לו, יח). נראה לרמז צוה, דהנה כתיב (וירא ית, יח) 'ואברהם היה יהיה', והפירוש היא על פי המבואר במדרש (בר"ר יד, ו) כי אברהם היה מתקן הדורות שלפניו והדורות שלאחריו, ולכך נצרך באמצע הדורות, כדי לתקן כנ"ל. וכן הוא צוהר הק' פרשה זו (קכח, א) זה לשונו, ותא חזי כד עאל אברהם במערתא וכו', אדהכי אסתלק אדם דזיוקנייה, ותמא ליה לאברהם וכו', אמר ליה קוב"ה טמרני הכא וכו', עד דאתית אנת בעלמא, השתא מכאן ואילך הא קיומא לי ולעלמא הוה צגינק, עד כאן.

וזו נראה לי הפירוש 'ואברהם היה יהיה', היינו שזכותו 'היה' מתקן הדורות שלפניו, וזכותו 'יהיה' לעולם, שזכותו יקיים עלמא. וזה כונת המדרש 'ונחלתם לעולם תהיה, רמז שזכותם וירושתם יהיה לעולם. שנאמר 'ויהיו חיי שרה', וכתיב 'ויהיו' לשון עתיד, והוא"ו מהפכו לשעבר,

ממאה זרכאין, ל'השונה פרקו מאה פעמים' רמו כנ"ל להציה מאה זרכאין לצני ישראל, גם 'ואחד', היינו שלומד על היחוד למעלה גם כן.

והנה צמעמד הר סיני מה שהיו זוכין לשני כתרים, זה היה מחמת אתערותא דלתתא, שהיו מציאין למעלה לאתערטר קוצ"ה, ומחמת זה צא אללס מלמעלה צחזרה את הכתרים. והנה מצואר צמדדש הנעלם פרשת וירא (קד, ז) זה לשונו, 'עוד פותחת ואומרת אולי ימצאון שם עשרים, שמא וגדלו את בניהם לת"ת ויש להם שכר עשרת הדצרות שתי פעמים בכל יום, דא"ר יצחק כל המגדל בנו לת"ת ומוליכו לבית רבו צבוקר וצערצ קיים התורה צ"פ בכל יום' עד כאן. ואם האדם צעצמו עוסק צתורה צשני זמניס הללו, היינו צבוקר וצערצ, ועוסק צאימה וציראה כמו צמעמד הר סיני, הוא גם כן כאלו קיבל עשרת הדצרות שני פעמים.

זזה 'ויהיו חיי שרה מאה שנה', היינו החיות מהתורה, אם שונה צצחינה זאת להמשין מאה זרכאין, אך לא על צחינה זו לצד, רק 'עשרים שנה' שילמוד התורה ציראה מיחודו של עולם, דהנה 'עשרים' צגימטריא כתר, לרמוז כי הכונה צתורה צריכה להיות שיעשה על ידי התורה כתרים למעלה, 'ושצע שנים' רמוז כי שונה

מצטל האדם הגוף. ואמר הכחוצ 'היא חצרון', רמו שהציטול צריך להיות צהתורה הקדושה הנקראת 'חצרון', כמצואר צוהר הק' פרשת שלח (קס, א) זה לשונו 'וחצרון דא אורייתא, מאן דאשתדל צה אקרי חצר', עיין שם.

והנה אמרו חכמינו ז"ל (עי' תמיד לב, א) הרוצה שיחיה ימות את עצמו, דהנה האדם צריך ללמוד צאימה וציראה, כמו שהיו צני ישראל צמעמד הר סיני צאימה וציראה, ולאדם כזה 'טל התורה מחייהו' (כחוצת קיא, ז), כמו שהיה צמעמד הר סיני שפרחה נשמתן, רק התורה החייתה אותם. וזה הרמו 'ויהיו חיי שרה מאה שנה', 'ויהיו' הוא לשון עמיד בלא הוא"ו, שהתורה הצטיחה להגוף, שיחיה על ידי התורה. והנה אמרו חכמינו ז"ל (חגיגה ט, ז) 'אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים, לשונה פרקו מאה פעמים ואחד', ומצואר צשם הצעש"ט ז"ל (דגל מחנה אפרים אחרי ד"ה והנה) היינו שמכניס צלימודו האחד שהוא אלופו של עולם, וכצר פרשתי (עי' פר' נשא עה"פ כף אחת) הכונה כי האדם צריך ללמוד כדי שעל ידי התורה ישפיע מאה זרכות לצני ישראל, וגם לעשות כתרים למעלה על ידי היחוד צתורה. וזה הכונה כי 'אינו דומה השונה פרקו' על כונה זו בצד, להשפיע לצני ישראל שפע צרכה

והנה רמז צמיחת 'ערב' אימה ויראה, כי 'ערב' הוא לשון עריצות ומתיקות, וזה צמינת אהבה, ומאיכן צא אדם לצמינת אהבה, מצמינת יראה ואימה.

עוד יבואר ויהיו חיי שרה, מאה שנה וגו'
 שני חיי שרה. ואיתא במדרש (נת, א) 'יודע ה' ימי תמימים ונחלתם לעולם תהיה' (תהלים לז, יח), הכונה כפי המבואר לעיל (ד"ה ויהיו חיי שרה), דהנה האצות הקדושים וגם האמהות נתנו קדושה וטהרה וחיות צימיהם, וגם השפיעו שפע קדושה וחיות להדורות שאחריהם, ולכך כתיב 'ויהיו חיי שרה', [שכ] שהוא צלא וא"ו, לשון עתיד, לרמז כי 'חיי שרה' הוא חיות להדורות שלאחריה. וזה הכונה במדרש 'יודע ה' ימי תמימים ונחלתם לעולה תהיה', רמז כי התמימים נתנו ימיהם צירופה ונחלה לצניהם אחר כך, להשפיע להם שפע קדושה.

וזוה הכונה במדרש (בר"ר נת, ג) 'ויהיו חיי שרה, רבי עקיבא היה יושב ודורש והלצור מתנמנם, ציקש לעוררן, אמר מה ראתה אסתת שתמלוך על שבע ועשרים ומאה מדינה, אלא תבוא אסתת שהיא צת צתה של שרה שחיתה קכ"ז שנה, ותמלוך על קכ"ז מדינה'. והרמז דהנה רבי עקיבא היה קשה לו תיבת 'ויהיו' שהיא לשון

על כונה זו לתקן למעלה השבע מדות, ואם האדם לומד על כונה זו אזי 'חיי שרה'. וזה הכפילות 'שני חיי שרה', לרמז שלהשונה כזה יש להגוף חיות, והנה 'ויהיו חיי שרה מאה שנה' ראשי תיבות **חומש**, רמז על לימוד התורה.

וזוה הכונה 'ויהיה לפנות ערב ירחן צמים' (כי תלא כג, יב), ונקדים לבאר הפסוק (כד, סג) 'ויאל יחחק לשוח צשדה לפנות ערב', דהנה אמרו חכמינו ז"ל (ברכות ל, ב) 'אין עומדין להתפלל אלא מתוך כווד ראש' ופירש רש"י 'צהכנעה ויראה ואימה', וזה הכונה 'תפלת המנחה עד ערב' (ברכות כו, א), 'ערב' צגימטריא 'אימה יראה', רמז אימתי התפלה נייחא למעלה, הוא כל זמן שיש להאדם אימה ויראה, שלא תפסוק ממנו היראה צעת התפלה, אזי יש נייחא למעלה מהתפלה של אדם זה. וזה 'ויאל יחחק לשוח צשדה לפנות ערב'. תורה הוא ולימוד היא נריכה לכל אדם, שאם צעת שרונה להתפלל, יהיה מלפניה 'ערב', היינו אימה ויראה, אזי 'ירחן צמים', 'ירחן' הוא לשון צטחון כמו 'ציה אנא רחין' (זוה"ק ח"ב רו, א), רמז שיוכל לצטוח צהתורה, כי היא נותנת לו חיים, כמבואר בזהה הק' פרשת וירא (ק), צ זה לשונו 'צגין דאורייתא אילנא דחיי איהי לכל אילין דעסקין צה, למיהב לון חיינ צעלמא דין, ולמיהב לון חיי צעלמא דאחי'.

לצד חטאתי, שהחטא היה רק עצורק, והרמוז כי 'לצי חלל בקרבי', ולא היה ראוי לחטא הזה (עי' עבודה זרה ד, ז).

וזו הרמוז בחינת 'תחוללכם', היינו שהיה לה הכח להסיר את המכשול מצני ישראל, שלא יהיה להם יצר הרע, שהוא אבן מכשול (עי' סוכה נג, א). והנה 'מקצת צור נקרתם' סופי תיבות **תמר**, וכן בפסוק (נחמיה ט, ז) 'אשר צרת באצרים' סופי תיבות **תמר**, והרמוז על פי מה שאמרו חכמינו ז"ל (סוכה מה, ז) נמשלו ישראל לתמר, מה תמר אין לה אלא לצ אחד, כך ישראל אין להם אלא לצ אחד לאציהם שבשמים. והרמוז בכתובים הנ"ל, שלא היה לאציהם ולשרה אלא לצ אחד, ולכך היה להם הכח ליתן גם להימים הצאים ולהדורות אחר כך, כח זה לצני ישראל.

וזו הרמוז 'ויעל עשנו כעשן הכבשן' (יתרו יט, יח), 'עשן' נוטריקון עולם שנה נפש, ואציהם היה מתקן עולם שנה נפש, והנה בשעת מעמד הר סיני, היה לכלל ישראל גם כן כח זה לתקן עולם שנה נפש, וזה הרמוז 'ויעל עשנו', שהיה עליה לעולם שנה נפש. 'כעשן הכבשן' רמוז כמו שהיה אציהם אצניו מתקן צלאתו מכבשן מאור כשדים, כי אז היה הקצ"ה צוחר צו, כמבואר בפסוק הנ"ל 'אתה הוא וגו' אשר צרת באצרים והוצאתו מאור כשדים', ואז היה אציהם אצניו מתקן עולם שנה נפש,

עמיד, ומתוך כי שרה על ידי ימיה היתה נותנת ומנחלת לצניה שפע וברכה, כי אסתר זכתה גם כן למלוך על קכ"ז מדינות מחמת ימיה של שרה.

והנה כתיב (ישעיה נא א-ג) 'הציטו אל צור חצבתם ואל מקצת צור נקרתם, הציטו אל אציהם אציקם ואל שרה תחוללכם', 'חצבתם' השורש מהאותיות הוא 'חצב', והנה אותיות **חצב** הוא לירוף **צנת**, שהוא לשון טהרה כמו 'והשביע צנחמות נפשך' (ישעיה נח, יא), רמוז כי אציהם אצניו היה מטהר לצבות צני אדם. וגם שרה היה לה כח זה, וזה הרמוז בחינת 'תחוללכם' האותיות של אמנע התיבה היא **חלל**. וגם 'חצבתם' היא אותיות **צנת חס**, רמוז שעל ידי טהרת הלצ זוכה אדם לתמימות. ותיבת 'תחוללכם' הוא אותיות **חוס חלל**, רמוז שבתוך לצם המה בחינת חלל.

וגם מצינו בפסוק אצל דוד המלך ע"ה שאמר 'ולצי חלל בקרבי' (תהלים קט, כז), ומבואר בזוהר הק' (עי' ח"צ קז, ז) שלא היה לו יצר הרע שנאמר 'ולצי חלל בקרבי', וגם 'לך לצדך חטאתי' (תהלים נא, ו) הוא ראשי תיבות **חלל**, ואמר הטעם, כי החטא היה, רק 'למען תדק בצדריך' (תהלים שס), כאשר אמרו חכמינו ז"ל (סנהדרין קז, א) שלא יאמרו כי היה מנחם כביכול להקצ"ה כידוע, ועל זה אמר 'כי לך

'נחלתם' יש אומיות נחל, שהוא נוטריקון 'נוצר חסד לאלפים' (כי תשא לך, ז), ואם הוא 'לאלפים' הוא עד אין סוף והוא לעולם. והנה ראשי תיבות מן 'חסד לאלפים לאוהביו' הוא 'חלל', רמז מי זוכה לזה שיוכל להמשיך החסד לדורות אחריו, מי שהוא צחינת 'לצי חלל בקרב' [הגה"ה, 'חלל להיות לשרה' 'חלל' היא תשובה, כי 'חלל' הוא אומיות חלל והיא יראה, ומצוהר צוהר הק' (ח"א סה, ב) 'לא חציט אדם עוד עם יושבי חלל' (ישעיה לח, יא) - חלל הוא בעל תשובה, עיין שם, והטעם כי על ידי יראה זוכה לתשובה].

ידידו חיי שרה מאה שנה וגו'. מזה למד הזוהר הק' (ח"א קכב, ב) 'דמאן דאיהו זעיר איהו רב' עיין שם, ורמז כי 'שרה' נוטריקון 'הוי שפל רוח' (אצות ד, מ"ד).

ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון (כג, ב). פירוש, כאשר שמעה שרה מעקידת יצחק כי יש דרך למקור נפש לה, תיכף מסרה נפשה לה'. ונקדים לצאר הכתוב (כד, טו) 'ויהי הוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יולדת וגו'', דהנה מלינו צוהר הק' (ע"י ח"א קכט, א) שאחר תחיית המתים יהיה הגוף נקרא רבקה, והנה

כמו כן היו כלל ישראל צמעמד הר סיני בתקון זה.

וזוה 'ואברהם ושרה זקנים צאים צימים חלל להיות לשרה אורח הנשים' (וירא יא, יא), דהנה 'אורח הנשים' מסטרא דשמאלא הוא כידוע, וזה הוא היצר הרע, והנה ראשי תיבות 'חלל להיות לשרה' הוא חלל, שגם שרה היה לה צחינה זאת, שהיה לזה חלל בקרבה, ולכך היו עושין שניהם התקון צימיהם, וגם צדורות שלאחריהם. וזה הרמז בכתוב (משלי טו, כד) 'אורח חיים למעלה למשכיל, למען סור משאלו מטה', 'חיים למעלה למשכיל' ראשי תיבות חלל, 'למען סור משאלו' ראשי תיבות סמל, וזה ידוע כי ס"מ הוא היצר הרע, ורמז כי האיש אשר יש לו שכל ומסתכל תמיד למעלה, זוכה כי 'לבו חלל בקרב', ואין לו יצר הרע שהוא ס"מ, והנה 'שרה' הוא אומיות השר, כדכתיב (תהלים ה, ט) 'השר לפני דרכך'.

וזוה הכונה 'ידוע ה' ימי תמימים ונחלתם לעולם תהיה', רמז שהשי"ת מחצר ימי התמימים עם הימים משאר בני אדם, ועל ידי זכות התמימים יש תקון לימים של בני ישראל, וזה התיקון לשנה כנ"ל. 'ונחלתם לעולם תהיה' רמז על תקון עולם, וראשי תיבות מן 'לעולם תהיה' צגמטריא נפש, ומרמזו צפסוק זה כי על ידי התמימים יש תקון עולם שנה נפש, וצחינת

'כלה' היא לשון 'כלתה נפשי' (תהלים פד, ג), היינו שיהיה כלות הנפש על זה.

ובזה 'והנה רצקה יולאת', היינו אחר תחיית המתים, כי כל המתאצל על ירושלים זוכה ורואה בנחמתה (עי' תענית ל, ז), וזה 'ותמת שרה בקרית ארבע הוא חצרון', 'צקרית' עם הכולל בגימטריא **תשוצה**, והנה הדלדקים כל ימיהם המה במסירות נפש, ועושין תשוצה כל ימיהם במסירת נפשם, כדי שיהיה שלימות צהשם הוי"ה צ"ה. וזה 'ותמת שרה בקרית ארבע', היינו בתשוצה על 'ארבע', היינו 'ארבע' אותיות הוי"ה צ"ה שיהיו בשלימות. ואמר הכתוב 'הוא חצרון', היינו לחצר ארבע אותיות שלא יהיה בהם פירוד, גם רמז 'הו"א חצרון' רמז לחצר אותיות 'הו"א' למקומן - ו"ה להשם י"ה וא' לכסא כנ"ל.

גם רמז 'צקרית', כדמנינו במאמר חכמינו ז"ל (ברכות י, ז) שהתפלל על עסקי קיר - היינו עבור צית המקדש, כדמנינו בזוהר הק' פרשת בשלח (מד, א) זה לשונו, כנסת ישראל נקראת עליית קיר, והכי אתקריא כמה דכתיב (ישעיה לח, ז) 'ויסב חזקיהו את פניו אל הקיר'.

גם 'צקרית ארבע', רמז שיהיה נתיקר שמו של הקצ"ה צעולם, ואמר הכתוב 'הוא חצרון', רמז שצעת שיהיה החיצור צהשם

'טרס' בגימטריא רמ"ח עם הכולל, ואמר הכתוב כי כל הדיבורים מהאדם, לא יהיה רק על זה, שיקיים הרמ"ח מלות עשה, וגם תפלתו תהיה על זה, וצוה צודאי תהיה תפלתו נשמעת.

וזוהו 'ותפלתו על חקי תשוב' (תהלים לה, ג), היינו אם התפלה היא על חוק התורה, אזי 'תשוב' - ואינה חוזרת ריקם, וזהו שאמר הכתוב, אם עיקר הדיבורים והתפלה יהיו על זה, אזי יעמוד בתחיית המתים, וזוכה לגוף קדוש. וזהו 'והנה רצקה יולאת', גם 'ויהי הוא טרס כלה לדצר', רמז שעיקר דיבורו יהיה עבור גלות השכינה שעוד לא נושעה, וזה 'טרס כלה לדצר', 'כלה' היא השכינה הקדושה שנקראת 'כלה', 'ויהי עוד טרס' היינו שעוד רחוקה מהישועה, 'ויהי' הוא לשון לער, רמז שעיקר לערו, יהיה עבור השכינה הקדושה, וזה יהיה עיקר דיבורו.

עוד מרמז 'ויהי הוא טרס כלה לדצר', דהנה זאת ידוע, כי בגלות הוא הפירוד בין ו"ה' מהשם, וגם 'א' החסר מהכסא (עי' תנחומא סו"פ תלף), והמה אותיות 'הו"א' (עי' של"ה הק' מס' פסחים מלה עשירה דרוש ז, מהרש"א מנחות פז, א ועי' מגלה עמוקות ואתחנן אופן סה), וזה רמז 'הו"א טרס', היינו שאותיות 'הו"א' - טרס, ועוד לא צאה להם הישועה. זה יהיה 'כלה לדצר' כל הדיבורים שלו, גם

גם יש לפרש ותמת שרה בקרית ארבע. על פי הזוהר הק' פרשה זו (קלא, ז) 'אמר רב ייסא, אי הכי משה אמאי מית [וכו'] אמר ליה וודאי מית, אזל לא שלטא ציה קאמרין וכו', אלח אתדצק בשכינתא, ואזיל לחיי עלמא' עד כאן. והנה 'צקרית' בגימטריא צקטרת עם הכולל, ואמר הכתוב, כי המיתה שלה, מחמת דאתקטרת בארבע אותיות מהשם הוי"ה צ"ה, וזה נקראת נשיקה, ולכך פרחה נשמתה ממנה.

וידבר אל בני חת לאמר, גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחוזת קבר עמכם (כג, ג-ד). הנה מצוהר זוהר הק' (עי' קכג, א) שזה קאי על הנשמה, שאומרת לשאר הנדיקים, וזה 'וידבר אל בני חת'. וזה יהיה הפירוש 'גר ותושב', 'גר' הוא לשון יראה, 'ותושב' היא לשון תשובה, והרמז כי מחמת יראה ה' שהיה לי, ועשיתי תשובה, ולכך אנכי עמכם בגן עדן.

ואברהם זקן בא בימים (כד, א). נראה לפרש דהנה אברהם היה מאיר לדורו, כמו שכתוב (לך לך יב, ה) 'ואת הנפש אשר עשו בחרן', והנה כאשר ראה שהזקין, חשב מה יהיה אחר כך, לזאת הנה 'צא צימים', והימים יהיו לעולם. כמו שאמרו חכמינו ז"ל (עי' סנהדרין קו, ז) על הפסוק

הוי"ה צ"ה, אזי יתיקר שמו של הקצ"ה בעולם, כי אז יהיה 'ומלאה הארץ דעה את ה' (ישעיה יא, ט) ועל זה מסרה נפשה.

וזוה פירוש 'יקר צעיני ה' המותה לחסידיו' (תהלים קטו, טו), ומקודם כתיב (שם יד) 'נדרי לה' אשלים', היינו שיהיה שלימות בהשם הוי"ה צ"ה. ורמז כי זאת 'יקר צעיני ה'', אם המיתה הוא עצור הפירוד ו"ה, ובתיבת 'המותה' יש אותיות המת גם ו"ה.

ואמר הכתוב 'בארץ כנען', כי מצינו בזוהר הק' (ח"א עט, ז) 'והכנעני אז בארץ' (לך לך יב, ו), דעד כדין שלטא חויה ציסא על ארעא. ורמז הכתוב כי שרה מחמת שראתה כי 'הכנעני אז בארץ', היינו היצר הרע שולט בארץ, ולכך מסרה נפשה שיהיה נתיקר שמו של הקצ"ה בעולם ויסיר לב האצן. עיין במדרש מגילת אסתר (רצה ז, יא) צפסוק (אסתר ג, ז) 'בחודש הראשון הוא חודש ניסן', זה לשונו 'עלה במרחשוון זכות שרה אמנו שבו מתה', והוקשו כולם אדרבא זה היא גריעותא, אכן לפי הנ"ל ניחא, כי מחמת שמסרה נפשה על קידוש השם, מחמת זה החודש מגין על בני ישראל, כמו בראש השנה מגין עקידת ינחק.

זכות ההרים היינו האבות, וזה 'נהג
נשיאתך צרמה' (כתובות קג, ב), 'צרמה' עם
הכולל בגמטריא **אצרהס כנ"ל** והגן.

מאמר זה אינו מכת"ק

אז יאמר 'ואצרהס זקן צא צימים' צדוך
הנ"ל, שצא צקדושתו צימים שעצרו
וצימים העתידים להיות, והיה מחזיר
בתשובה ומגייר אותם, וזה 'גר ותושב אנכי
עמכם' (כג, ד), גר הוא לשון יראה כמו
'ויגר מואב' (צלק כג, ג), ותושב הוא לשון
תשובה, רצה לומר יראה ותשובה 'אנכי'
מכניס צכס. והנה ידוע שהלדיק הוא מדת
כ"ל המשפיע, והוא מדת יסוד, ואצרהס
אצינו היה צו מדה זאת כמו שאיתא
בספרים, והיה משפיע מדה זאת על
הדורות שלאחריו, שיהיה להם יסוד מוסד
לעבודת ה'. וזה 'זה' צרך את אצרהס בכל',
רמו שנתן כחו של אצרהס אצינו בכל אחד
מישראל, ומן המדה הזאת יכולים לצוא
לתשובה.

וזוה 'צת היתה לאצרהס בכל שמה' (זוה"ק
ח"א ריט, א), 'צת' ראשי תיבות צעל
תשובה, רמו צמדת 'צכל', שהיא מדת
יסוד, יכולים לצוא לתשובה, להיות צעל
תשובה, וזה מכת של אצרהס אצינו. וזה
שאמר דוד המלך ע"ה 'גר אנכי עמך
תושב ככל אבותי' (תהלים לט, יג), רצה

(תהלים נב, ג) 'חסד אל כל היום' חסד
דאזיל עם כלהו יומין, וכדמלניו צוהר הק'
פרשת וישלח (קסת, א) שצכל צוקר
מתעורר חסד של אצרהס אצינו ע"ה, זה
לשונו 'תח חזי ללותא דאצהן וכו', וכן בני
עלמא קיימי עליה, וסמכין לעלם ולעלמי
עלמין'.

וזוה 'הנור תמים פעלו כי כל דרכיו
משפט' (האזינו לב, ד), פירוש 'הנור
תמים' היינו אצרהס הנקרא נור שנאמר
(ישעיה נא, א) 'הציטו אל נור תצבתס', וגם
נקרא תמים שנאמר (לך יז, א) 'התהלך
לפני והיה תמים', ומאחר שהשי"ת היה
יודע שיהיה אצרהס אצינו צעולם, היה
צורא את העולם. וזה הרמו 'הנור תמים'
- לזאת 'פעלו', היה צורא את העולם, כי
כל דרכיו משפט' וצמדת הדין לא היה
העולם יכול לעמוד, רק מחמת שנשתתף
החסד מאצרהס אצינו היה יכול לעמוד.
וכדמלניו צוהר הק' (עי' ח"ג לט, ב) אף
שאני אוהב משפט נחא רחימא דבני, ועומד
אני מכסא דין ויושב על כסא רחמים.

וזוה 'יודע ה' ימי תמימים' (תהלים לו, יח),
היינו שכביכול מרחם על הארץ זכות
ימיהם של 'תמימים', היינו האבות
שנקראו 'תמימים'. וזה פירוש 'יסודתו
צהררי קודש' (תהלים פז, א), האבות
נקראין הרים כדמלניו (ראש השנה יא, א)
'מדלג על ההרים' (שיר השירים ג, ח) -

לצרהם כמצואר צמדרש (עי' צר"ר לט, א),
ונקרא 'צת', מחמת שגרמו צתיבת צת, צעל
תשובה.

מאמר חכמינו ז"ל (צר"ר ל, ח) 'צן מ"ח
שנים הכיר אברהם את צוראו',
והמפרשים תמהו איך גרמו זאת בכתוב,
ונראה לרמוז, דהנה כתיב (כד, א) 'ואברהם
זקן בא צימים וה' צרך את אברהם בכל',
ומצואר צעל הטורים, כי 'ימים' בגמטריא
מאה, והרמוז על מאה שנה שהיה לו בשעה
שנולד יצחק.

והנה זה הרמוז, 'וה' צרך את אברהם בכל',
היינו הצרכה היתה 'צימים', שנחשב
לו מאה שנה, כי 'יראת ה' תוסיף ימים'
(משלי י, כז), מחמת שהיה עובד ה' כמנין
צבל, גם המ"ח שנים הקודמין היה נחשב
צבלל הימים, והצן.

ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל
בכל אשר לו שים נא ירך תחת ירכי
וגו' (כד, ז). נראה לפרש לפי דעת המדרש
(צר"ר נט, ח) שפירש 'המושל בכל אשר לו'
- המושל בצירו, יהיה הרמוז כן, 'ויאמר
אברהם אל עבדו היינו ליצרו, זקן ביתו'
שנקרא 'מלך זקן וכסיל'. ואמר הכתוב
שלבך נקרא היצר הרע אלל אברהם
'עבדו', כי 'המושל בכל אשר לו', מחמת

לומר היראה והתשובה שאני מכניס צאי
ישראל, היא מכה אצותי, הוא אברהם
שהשפיע לנו מדת כל. וזה 'והיה עקב
תשמעון' (עקב ז, יג), שהוא גם כן לשון
עבר ועתיד כנ"ל, רמוז אס 'תשמעון' את
התורה והמלות, תזכו לתקן את העבר ואת
העתיד.

וזו פתיחת המדרש (צר"ר נח, א) ה"ד
'יודע ה' ימי תמימים ונחלתם לעולם'
תהיה' (תהלים לו, יח), רצה לומר, האצות
הקדושים הנחילו לנו נחלה שהיא לעולמי
עולמים, שנתנו בנו כח לתקן עד סוף כל
הדורות, כי הדבר שיש לו סוף לא שייך
לומר 'תמימים'.

עד כאן אינו מכת"ק

אמר חכמינו ז"ל (זוה"ק ח"א ריט, א) 'צת
היתה לאברהם צבל שמה', רמוז
דהנה צעל תשובה נקרא מי שכת התשובה
צדו, והנה אברהם אצונו ע"ה היה פותח
תשובה לכל צאי עולם (עי' חסד לאברהם
סוכות עמ' לו ופסק עמ' 160), והוא היה
צעל התשובה (עי' צ"ר לט, ח), וזה הרמוז
'צת היתה לאברהם', 'צת' ראשי תיבות
צעל תשובה, היינו כח פתיחת התשובה
היה צאברהם. 'צבל שמה', כל רמוז על נ'
שערי צינה, וזה הרמוז צפסוק (תהלים מה,
יא) 'שמעי צת וראי וגו'', שנאמר על

'עין' עם הכולל, 'תחת עין' - רמז על ידי שהולך צוה כל הימים כי עין רואה את מעשיו, על ידי זה זוכה לענוה.

וזו הרמז בפסוק (שלה יד, יד) 'אשר עין צעין נראה אתה ה' וענך עומד עליהם', רמז האיך אדם זוכה לזה שתמיד יהיה צעניו, כי 'צעין נראה אתה ה'', ואתה רואה את מעשה בני אדם, וזו צחינה גבוהה כמבואר בתחילת שולחן ערוך (או"ח סי' א) כי זה ממעלת הנדיקים, ואמר הכתוב 'וענך עומד עליהם', רמז על ידי שיש לאדם עניויות, יוכל לעמוד צמעלה גבוהה הזו תמיד.

ואברך את ה' אשר הנחני בדרך אמת לקחת את בת אחי אדוני לבנו (כד, מט).
הנה תיבות 'בדרך אמת' אין להם שום הצננה. רק נראה לי דהנה צאמת אליעזר היה לו נסיון בדבר זה, כי מתחילה היה רצונו שימלא עילה שיאמר לו אברהם לפנות אליו להשיאו בתו כפירוש רש"י (מד, טו ד"ה אלי לא), אך לא כן היה הרצון של אברהם אצילו. ואם כן אם לא היתה השליחות הזה צביטול רצונו לגמרי, וצדיק דעת מעצמותו, לא היתה צחינת אמת, כי אמת הוא שאינו מנפה לתשלום גמול, כפירוש רש"י בפסוק (ויחי מז, כט ד"ה חסד) 'ועשית עמדי חסד ואמת', עיין שם.

שאברהם היה מושל עליו 'צכל אשר לו', היינו צמדת יסוד הנקרא 'כל'. 'ויאמר שים נח ידך תחת ירכי', רמז שאמר להינר הרע שגם הוא יקייע לו לשמירת היסוד. כדמצינו צוהר הק' פרשת וישלח (קסה, צ) 'אתי צר נש לאתדכאה, ההוא יצר הרע אתכפיא קמיה, ושלטי ימינא על שמאלא, ותרוייהו מזדוגין לצר נש לנטרא ליה'.

ומצינו צוהר הק' הנ"ל (קסו, צ) על הפסוק (משלי יב, טו) 'טוב נקלה ועצד לו', עיין שם, ולצסוף אמר 'וכדין ההוא יצר הרע מתהפיד לעצד לו, דלא יכול לשלטאה עליו, וההוא צר נש שליט עליו, כמה דאת אמר 'אתה תמשל צו' (צראשית ד, ז). וזה הפירוש 'ויזכור אלהים את אברהם וישלח את לוט מתוך ההפכה' (וירא יט, כט), מחמת שהיה מהפך ענת היצר הרע, כי צעת אשר היצר הרע היה מקיטו לרעה, אזי לקח אותו החשק ועשה מנוה.

הנה אנכי נצב על עין המים (כד, יג). 'עין' עם הכולל צגמטריא ענוה, והרמז אם אדם הוא צחינת ענוה צעת לימוד התורה הנקראת 'מים' (צ"ק יו, א), אזי 'אנכי נצב' השי"ת שונה כנגדו. וזה הרמז 'עין תחת עין' (משפטים כא, כד), פירוש האיך אדם זוכה לענוה שהיא צגמטריא

ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וירא
 והנה גמלים באים, ותשא רבקה את
 עיניה ותרא את יצחק ותפול מעל הגמל
 (כד, סג-סד). נראה לרמז בזה על פי
 הזוהר הק' בהקדמה (ג, א) 'עאלת את
 ד' ואת ג', אמרו ארף הכי, אמר ארף
 לון, די לכון למהוי דא עס דא, דהא
 מסכנין לא יתצטלון מן עלמין, וצריכין
 לגמול עמהון טיבו, דל"ת איהו מסכנא,
 גימ"ל איהו גומל לה טיבו, לא תתפרשון
 דא מן דא, ודי לכון למיזן דא לדין, עד
 כאן. והנה רבקה היתה צחינת חסד, כי
 רבקה ארתיות הצקרה, וצקר הוא צחינת
 חסד.

וזח אירא והנה גמלים באים, היינו
 גימ"ל רמז שגומלי חסדים באים,
 והנה צעת ארתא את יצחק, שהוא מעל
 צחינת דין, אזי באותו עת, ותפול מעל
 הגמל היינו מצחינת חסד שלה. והנה
 כאשר ראתה שאין לה צחינת חסד כמו
 בראשונה, אזי ארתא אל העבד מי
 האיש הלזה ההולך צשדה לקראתנו
 (שס, סה), היינו כנגד צחינתנו, ארתא
 העבד הוא אלני, כי שם הקדוש אלני
 הוא צחינת דין, וזה ארתא הצעיף
 ותתכס, כי צעת שיש דין נגד החסד,
 צריך לכסות את החסד שלא יהיה
 קטרוג.

ומחמת כי אליעזר עמד צנסיון, ועשה
 הדבר צהיסת הדעת מעלמו
 לגמרי, היה מצרך אחר כך להשי"ת, על זה
 שהיה יכול לעמוד צנסיון הזה והלך צדרך
 אמת. שלא היה אחד צפה ואחד צלב, רק
 צכל לצו ורצונו היה עושה השליחות הזה,
 וכן הוא דרך הצדיקים, שנותנים שצח
 והודיה לשמו יתצרך על עמדם צנסיון, כי
 המה יודעים צנפסם, כי אין זאת מכחם רק
 מן השי"ת. ומחמת זה שהיה אליעזר
 צשליחות זה צצחינת אמת, לזאת הוציאו
 הקצ"ה מכלל ארור כנען, מחמת ש'כנען
 צידו מאזני מרמה (הושע יב, ח), והוא היה
 צצחינת אמת, הוציאו מכלל ארור לכלל
 צרון.

ויצחק בא מבא באר לחי רואי (כד, סז).
 נראה לרמז בזה, דהנה מצואר
 צספריס (עי' רצונו צחיי כג, צ) דג' שנים
 אחר העקידה לא היה יצחק צצית אברהם,
 שהיה צהר המוריה ג' שנים, ולכן לא נכתב
 שהיה יצחק מספד את אמו צדרך הצן. וגם
 מצואר צספריס (עי' צ"ר סה, י) כי מחמת
 שראה השכינה צהר, לכן כהו עיניו, וזה
 ארתא צא מצא צאר לחי רואי, רמז שיצחק
 צא אז מהר המוריה, ששם היה רואה את
 השכינה, הנקראת לחי רואי כידוע.

מכסת אותו, שלא יהיה שליטה למדת הדין
צעולם. והרמז כי ראשי תיבות 'ותקח
הנעיף ותתכס' הוא וה"ו, והשם הזה הוא
בחינת חסד, והוא השם הראשון שצע"צ
שמות.

ויוסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה
(כה, א). נראה לפרש, דהנה
אברהם אבינו כל ימיו היה הולך ומוסיף
צעצות השי"ת, והיה כובש החומר תחת
האורה, כדמצינו הפירוש על 'וישכס
אברהם בצוקר ויחזוש את חמורו' (וירא כג,
ג), רמז שהיה כובש החומר שלו. וזה
'ויוסף אברהם' שהיה מוסיף צעצות
השם, 'ויקח אשה', מצינו בזהר הק' (ע"י
ח"א קכד, צ וקכח, א) שהגוף נקרא אשה,
והיה מתקן כל כך הגוף, עד שגם הוא היה
מקוטר ומקושר להשי"ת.

או יאמר ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות
ערב. רמז שהיה מתפלל לפנות
הרשעים המכונים בשם 'ערב', והיה רוצה
לפנות אותם מהעולם. 'וירא והנה גמלים
באים', היינו בחינת חסד כנ"ל, שבחינת
חסד מעכב את הדין שלא ישלוט צעולם.
'ותרא את יצחק ותפול מעל הגמל', כי
גימ"ל פונה את פניה לדל"ת, כי על ידי
זה היא מתקנת למדת הדין. 'ותאמר אל
העבד' כנ"ל, 'ותקח הנעיף ותתכס',
'הנעיף' בגמטריא רנה, והיא אחת
מעשרה לשונות של תפילה (דצ"ר צ, א).
והכונה כי לקחה את התפילה מיצחק אשר
התפלל להעביר הרשעים מן העולם,
'ותתכס' שלא יתגלה הדין צעולם.

והרמז כי רנה הוא בחינת דין, כי הלויס
היה עבודה שלהם צרנה, והכונה
שלקחה הדין, שהיה יצחק מתפלל, והיתה

